

РЕШЕНИЕ

№ 68

гр. Карлово, 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КАРЛОВО, II-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Владимир Ст. Иванов

при участието на секретаря Цветана Т. Чакърова
като разгледа докладваното от Владимир Ст. Иванов Гражданско дело №
20235320101268 по описа за 2023 година

Съдът е сезиран с обективно съединени искове с правно основание
чл.422 ГПК, във вр. с чл.415 от ГПК, вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД и чл.86, ал.1 от
ЗЗД, предявени от „Ю. Б.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на
управление: гр. С., р-н В., ул. „О. П.“ №***, представлявано от П. Д. и Д. Ш. –
изпълнителни директори и членове на Управителния съвет, действащо чрез
пълномощника си адв. С. З., със съдебен адрес: гр. С., ул. „Н. Р.“ №**, партер,
вход откъм ул. „С.“ против Н. В. З., ЕГН: *****, адрес: гр. К., ул. „В.
Л.“ №**.

В исковата молба се твърди, че по силата на Заявление - договор за
издаване на кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г. „Ю. Б.“ АД, в
качеството на кредитор е отпуснал на Н. В. З., в качеството ѝ на
картодържател, потребителски кредит под формата на кредитен лимит.
Първоначално определеният кредитен лимит бил в размер на 1750 лева.

По силата на чл. 8.1. от Общите условия на „Ю. Б.“ АД за издаване и
използване на кредитни карти VISA, които картодържателят е приел с
процесния договор, страните се уговорили банката - картоиздател да изпраща
всеки месец на картодържателя месечни извлечения, в които се отразяват
всички операции и сделки извършвани с картата, както и задълженията на
картодържателя във връзка с ползваната от него карта.

На 20.08.2020 г. по молба на Н. В. З., в качеството на кредитополучател
и „Ю. Б.“ АД, в качеството на кредитодател, било подписано Допълнително
споразумение към Договор за издаване на кредитна карта VC230726, с което

да бъдат предоговорени условията по процесния договор, като бъдат предоставени облекчени условията за погасяване на договора по кредит с оглед настъпилата пандемия от Ковид-19.

На 01.03.2021 г. по молба на Н. В. З. било подписано второ Допълнително споразумение между нея и „Ю. Б.“ АД към Договор за издаване на кредитна карта VC230726, отново във връзка с предоставянето на облекчени условията за погасяване на договора по кредит, с оглед пандемията от Ковид-19

Твърди се, че от 30.07.2021 г. ответницата Н. В. З. преустановила редовното заплащане на дължимите от нея суми по изпращаните ѝ месечни извлечения. Не били заплатени дължимите минимални месечни вноски по две последователни месечни извлечения, съответно от 30.07.2021 г. и от 30.08.2021 г. С оглед на това обстоятелство и на основание чл. 20.2. от Общите условия към процесния договор, „Ю. Б.“ АД упражнила своето потестативно право по договора и обявила цялото задължение Н. В. З., произтичащо от подписания Договор за издаване на кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г., за изцяло и предсрочно изискуемо. Това волеизявление на банката достигнало до длъжника с писмено уведомление за обявяване на предсрочната изискуемост на вземанията по кредита, връчено на длъжника чрез ЧСИ К. П., рег.№ 824, район на действие ОС П.. На 15.01.2023 г. призовкар на ЧСИ . посетил адрес: гр.К., ул. „В. Л.“№ **, който адрес бил постоянен и настоящ на Н. В. З.. След като се запознал със съдържанието на уведомлението, адресатът отказал да го получи, с оглед на което същото му било връчено при отказ.

Предвид тези обстоятелства, предсрочната изискуемост на вземането на банката за пълния размер на кредита настъпила на 15.01.2023 г. – датата на връчване на кредитополучателя Н. В. З. на уведомлението за обявяване на предсрочна изискуемост на кредита, инкорпориращо волеизявлението на кредитора „Ю. Б.“АД.

С настоящата искова молба ищецът „Ю. Б.“ АД претендира главница в размер на 1982.89 лева, представляваща непогасено вземане за главница по Договор за издаване на кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г., ведно със законна лихва върху главницата считано от датата на подаване на заявлението по чл.417 ГПК в съда до окончателното изплащане на вземането.

На основание чл.10.1. от Общите условия към Договора и Приложение към Общите условия, ищецът „Ю. Б.“ АД претендира договорна (възнаградителна) лихва в размер на 618.13 лева, начислена за периода от 30.07.2021 г. до 15.01.2023 г.

На основание Приложение 1 към Общите условия на „Ю. Б.“ АД за издаване и използване на кредитни карти VISA, ищецът „Ю. Б.“ АД претендира обезщетение за времето на забава (мораторна лихва) в размер на 68.52 лева начислено за периода 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г.

На основание Приложение 1 към Общите условия на „Ю. Б.“ АД за

издаване и използване на кредитни карти VISA, ответницата дължала на Банката такси по договора в общ размер на 342.52 лева за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г., както следва:

а/ Такса при блокиране на карта/кредитен лимит, дължима на основание Приложение 1, раздел „Условия“ към приложимите по Заявление - Договор за издаване на кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г. Общи условия на „Ю. Б.“ АД за издаване и използване на кредитни карти VISA, Mastercard и American Express – 15 лева начислена на 13.07.2021 г.;

б/ Годишна такса за обслужване, дължима на основание Приложение 1, раздел „Условия“ към приложимите по Заявление - Договор за издаване на кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г. Общи условия на „Ю. Б.“ АД за издаване и използване на кредитни карти VISA, Mastercard и American Express – 25 лева, начислена на 26.02.2021 г.;

в/ Такса администриране на просрочен кредит, дължими на основание Приложение 1, раздел „Такси при ползване“ към приложимите по Заявление - Договор за издаване на кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г. Общи условия на „Ю. Б.“ АД за издаване и използване на кредитни карти VISA, Mastercard и American Express – 30 лева, начислена на 05.07.2022 г.

г/ Такси обезщетение за надвишаване на кредитния лимит, дължими на основание Приложение 1, раздел „Условия“ към приложимите по Заявление - Договор за издаване на кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г. Общи условия на „Ю.Б.“ АД за издаване и използване на кредитни карти VISA, Mastercard и American Express: 2.41 лв., начислена на 06.07.2020 г.; 12.15 лв., начислена на 06.08.2020 г.; 29.48 лева, начислена на 04.06.2021 г.; 34 лева, начислена на 06.07.2021 г.; 39.64 лева, начислена на 06.08.2021 г.; 44.62 лева, начислена на 03.09.2021 г.; 50.22 лева, начислена на 06.10.2021 г.;

На основание подписана от ответника Декларация за присъединяване на застраховано лице към застрахователна програма „Защита на плащанията по кредитни карти“, застрахователен пакет „Защита макс“ на картодържателите на кредитни карти, издадени от „Ю. Б.“ АД и Сертификат № VC230726 към групов застрахователен договор по застрахователна програма „Защита на плащанията по кредитни карти“ № 6/А/2009, ищецът „Ю. Б.“ АД претендира застраховки по договора в размер на общо 134.32 лв. за периода 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г.

С оглед на обстоятелството, че вземането на банката станало изцяло предсрочно изискуемо и в изпълнение на чл. 20.2 от Общите условия към процесния договор за кредит, кредиторът „Ю. Б.“ АД подал заявление по реда на чл. 417 ГПК за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение срещу длъжника. В полза на заявителя била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по реда на чл. 417 ГПК по ч. гр. д. № 572/2023 г. по описа на РС К., срещу която постъпило възражение от длъжника. Това обуславяло правния интерес на кредитора да предяви настоящия установителен иск за вземането си.

Моли съда да постанови решение, с което да признае за установено по отношение на ответника, че дължи следните суми, за които по ч. гр. д. №572/2023 г. по описа на РС К. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК, а именно: 1982.89 лв. – главница; 618.13 лв. – възнаградителна лихва за периода от 30.07.2021 г. до 15.01.2023 г. вкл.; 68.52 лв. – мораторна лихва за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г. вкл.; 342.52 лв. – такси по договора за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г., вкл.; 134.32 лв. – застраховки за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г., ведно със законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 17.03.2023 г. до окончателното изплащане на вземането. Претендират се направените разноски по делото, включително и тези в заповедното производство.

С отговора на исковата молба ответницата, представлявана от адв. С. Н., оспорва иска.

Счита, че процесният договор за кредит е нищожен поради противоречие с добрите нрави /чл. 26, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД/ и поради това, че е сключен при неспазване на нормите на чл. 11, т. 9 и т. 10 от ЗПК във вр. с чл. 22 от ЗПК, с произтичащите от това последици по чл.23 от ЗПК, а именно – потребителят дължи връщане само на чистата стойност на паричния заем, но не дължи лихва и други разходи по заема.

Твърди, че в правната доктрина и съдебна практика безспорно се приема, че накърняването на добрите нрави по смисъла на чл.26, ал.1, предл. 3 то от ЗЗД е налице именно, когато се нарушава правен принцип било той изрично формулиран или пък проведен чрез създаването на конкретни други разпоредби. В този смисъл била практиката на ВКС /Решение №4/2009 г. по т. д. №395/2008 г., Решение № 1270/2009 г. по гр. д. №5093/2007 г., Определение №877 по т. д. №662/2012 г. и др./. Такъв основен принцип била добросъвестността в гражданските и търговски взаимоотношения, а целта на неговото спазване, както и на принципа на справедливостта, била да се предотврати несправедливото облагодетелстване на едната страна за сметка на другата. Тъй като ставало дума за търговска сделка, нормата от ТЗ, чрез която е прокаран този принцип бил чл.289 от ТЗ, но общите правила на ЗЗД също намирали приложение – чл.8, ал.2 и чл.9 от ЗЗД. Според задължителната практика на ВКС преценката дали е нарушен някой от посочените основни правни принципи се прави от съда във всеки конкретен случай, за да се даде отговор на въпроса дали уговореното от страните накърнява добрите нрави по смисъла на чл.26, ал.1, предл.3 от ЗЗД.

Твърди, че поради накърняването на принципа на „добри нрави“ по смисъла на чл. 26, ал.1, пр. 3 от ЗЗД се достигнало до значителна нееквивалентност на насрещните престации по договорното съглашение, до злоупоставяне на интересите на ответницата с цел извличане на собствена изгода на кредитора.

Твърди, че възнаградителната лихва съставлява цена за предоставеното

ползване на заетата сума. Когато е налице явна нееквивалентност между предоставената услуга и уговорената цена, се нарушава принципът на добросъвестност при участие в облигационните отношения. Или както е прието в Решение № 452/25.06.2010 г. по гр. д . № 4277/2008 г. на ВКС, IV г.о. „*понятието добри нрави предполага известна еквивалентност на насрещните престации и при тяхното явно несъответствие се прави извод за нарушение, водещо до нищожност...*“. Когато едната престация е предоставяне в собственост на парични средства, то насрещната престация – заплащане на възнаградителна лихва следвало да се съизмерява както със стойността на отпуснатия заем, така и със срока, за който се уговаря връщане на заетата сума, и с обстоятелството, дали заемът е обезпечен /доколкото цената калкулира и риска на заемодателя от невъзможността да си върне заетата сума/.

Освен това, съдебната практика приемала, че при формиране размера на възнаградителната лихва обективен критерий може да бъде размера на законната лихва, без обаче тя да може да се приеме като максимален размер. Приемало се, че максималният размер, до който съглашението за плащане на възнаградителната лихва е действително, ако тя не надвишава с повече от два пъти законната такава при обезпечени заеми /в този смисъл Решение №378 от 18.05.2006г. на ВКС по гр. д .№315/2005 г., 2-ро Г.О./.

Сочи се, че съгласно пар.1, т. 1 от ДР на ЗПК „общ разход по кредита за потребителя“ са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия.

С преюдициално заключение по дело С-453Д0 било прието, че използването на заблуждаващи търговски практики, изразяващи се в непосочването в кредитния контракт на действителния размер на ГПР представлява един от елементите, на които може да се основе преценката за неравноправния характер на договорните клаузи по смисъла на чл. 143 и сл. от ЗЗП. Нищожността на неравноправната клауза в договора, сочеща неверен ГПР водело до недействителност на кредитната сделка поради неспазване на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. Не било изпълнено и изискването по чл. 11, ал. 1, т. 9 от ЗПК в договора да бъде посочен лихвения процент по кредита, тъй като потребителят бил заблуден относно действителния му размер в разрез с изискванията на добросъвестността.

Съгласно чл.22 от ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗПК да бъде посочен точният размер на дължимия лихвен

процент и на ГПР, договорът за потребителски кредит като недействителен не пораждал права и задължения за страните по заемното правоотношение. По силата на чл.23 от ЗПК, в този случай потребителят дължал само чистата стойност на кредита, но не дължал лихва или други разходи по кредита, поради което ищецът нямал правно основание да претендира исковите суми, тъй като е следвало в ГПР и във ГЛП да бъде посочено вземането на кредитора за лихва, прикрито като неустойка, представляващо част от компонентите на ГПР.

Ответникът моли съда да отхвърли предявения иск като неоснователен и недоказан и да присъди адвокатско възнаграждение на адв. Н. за предоставена безплатна защита по чл.38, ал.1, т.2 от ЗАДв.

Ответникът счита, че до момента на преустановяване на плащанията, кредиторът е надвземал неправомерно възнаградителна лихва в размер на 618.13 лева, мораторна лихва в размер на 68.52 лв., такси по договора в размер на 342.52 лв. и застраховки в размер на 134.32 , които е получавал без основание. Поради което, при условията на евентуалност, ако съдът счете предявения иск за главница в размер на 3146,38 лева за основателен, то на основание чл. 103, ал. 2 от ЗЗД прави възражение за прихващане между главницата по кредита със сумата в общ размер на 1163,49 лв., представляваща получена от ответното дружество без правно основание от ищеца въз основа на нищожни договорни клаузи от договора за паричен заем.

От събраните по делото доказателства, отделно и в тяхната съвкупност, съдът намира от фактическа и правна страна, следното:

От приложеното по делото ч. гр. д. № 572/2023 г. на РС К. е видно, че по заявление на „Ю. Б.“ АД от 20.03.2023 г., срещу Н. В. З. е била издадена Заповед № 274/20.03.2023 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417, т.2 ГПК, за следните суми: 1982.89 лв. – главница; 618.13 лв. – възнаградителна лихва за периода от 30.07.2021 г. до 15.01.2023 г. вкл.; 68.52 лв. – мораторна лихва за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г. вкл.; 342.52 лв. – такси по договора за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г., вкл.; 134.32 лв. – застраховки за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г., ведно със законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда –17.03.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, както и направените в заповедното производство разноси, от които 62.93 лв. – заплатена държавна такса и 548.78 лв. – заплатено адвокатско възнаграждение.

В заповедта е посочено, че вземането произтича извлечение от счетоводните книги на банката по договор за кредитна карта VC230726 от 11.02.2015г. с разрешен кредитен лимит в размер на 1750 лева, кредитна сделка № 4423363, които са редовни от външна страна и удостоверяват подлежащо на изпълнение вземане на кредитора против длъжника.

Срещу връчената заповед ответницата (тогава длъжник) е подала възражение в срока по чл.414, ал.2 ГПК, поради което съдът на осн. чл.415,

ал.1, т.1 от ГПК е дал указания на ищцовото дружество (тогава заявител) да представи доказателства за предявен в едномесечен срок от съобщението иск срещу нея. Искът е предявен в срока по чл.415, ал.4 ГПК и е допустим.

С иска по чл.422 ГПК се цели стабилизиране на заповедта за изпълнение, която да послужи като титул за принудително събиране на вземането. В това исково производство задължение на ищеца е да установи основанието и размера на вземането, за което се е снабдил със заповед за изпълнение срещу ответника – длъжник, който от своя страна следва да докаже, че е погасил задълженията си към ищеца или не ги дължи на друго основание. С оглед релевираните в подкрепа на иска твърдения и направените от ответника възражения, спорният по делото въпрос касае валидността на сключения между страните договор.

Разпоредбата на чл.430 ал.1 ТЗ, предвижда, че с договора за банков кредит, банката се задължава да отпусне на заемателя парична сума за определена цел и при уговорени условия и срок, а заемателят се задължава да ползва сумата, съобразно уговореното и да я върне след изтичане на срока. Заемателят плаща лихва по кредита, уговорена с банката, съгласно чл.430 ал.2 ТЗ, като съгласно чл.430 ал.3 ТЗ, договорът за банков кредит се сключва в писмена форма.

В конкретният случай, по делото не е представен сключеният между банката и ответника договор за кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г., от които според твърденията в исковата молба произтичат претендираните от ищеца вземания срещу ответника. Настоящият съдебен състав намира, че възникването на облигационно отношение между страните не би могло да се извлече от представено по делото заявление-договор за издаване на кредитна карта VISA от 11.02.2015 г. подадено от ответницата, тъй като в него нито е посочен уговорения кредитния лимит, нито е отразено предаването на кредитната карта от ищеца на ответника. Доколкото договорът за банков кредит е възмезден, консенсуален и формален, то както бе посочено по-горе – разпоредбата на чл.430 ал.3 ТЗ изисква сключването му в писмена форма. Заявлението за издаване на кредитна карта представлява част от процедурата по сключването на договор между страните за издаване на кредитна карта, но не би могла да замести договора, доколкото със заявлението не е постигнато съгласие между страните по отношение на общите условия по договора. Дори съдът да приеме наличието на сключен между страните договор, въпреки, че с процесното заявление се отправя единствено искане за издаване на кредитна карта и то има по-скоро характер на оферта по смисъла на чл.13 ЗЗД, то липсват доказателства за наличието на съгласие между страните относно размера на кредитния лимит и минималната месечна вноска. Така отправената оферта не включва съществен елемент на такъв тип договори, а именно – сумата по кредита, чиято липса от своя страна представлява порок, който води до нищожност по смисъла на чл.26, ал.2 пр.2 ЗЗД. Ето защо следва да бъде направен изводът, че договорът е изцяло нищожен и тази нищожност води до пълна невъзможност на опорочената сделка да породи своите правни

последници.

От съвкупната преценка на доказателствата по делото не се установи при условията на пълно и главно доказване възникването на облигационни отношения между страните на основание договор за кредитна карта VC230726 от 11.02.2015 г.

Гореизложеното обосновава извод, че в полза на банката не е възникнало вземане срещу ответника за връщане на заетата сума на договорно основание, поради което предявените иски се явяват неоснователни и като такива следва да бъдат отхвърлени.

С оглед изхода на спора, на адв. С. Н. се дължи адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 ЗА в претендирания с представения списък по чл.80 ГПК /л.93/ размер от общо 800.00 лева, от които 400 лева дължими за процесуално представителство в заповедното производство и 400.00 лева – в исковото.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като НЕОСНОВАТЕЛЕН предявения от „Ю. Б.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н В., ул. „О. П.“ №**, представлявано от П. Д. и Д. Ш. – изпълнителни директори и членове на Управителния съвет, действащо чрез пълномощника си адв. С. З., със съдебен адрес: гр. С., ул. „Н. Р.“ №**, партер, вход откъм ул. „С.“ против Н. В. З., ЕГН: *****, адрес: гр. К., ул. „В. Л.“ №** за признаване на установено, че Н. В. З., ЕГН: ***** дължи на Ю. Б.“ АД, ЕИК: ***** следните суми, за които по ч. гр. д. №572/2023 г. по описа на РС К. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК, а именно: 1982.89 лв. – главница; 618.13 лв. – възнаградителна лихва за периода от 30.07.2021 г. до 15.01.2023 г. вкл.; 68.52 лв. – мораторна лихва за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г. вкл.; 342.52 лв. – такси по договора за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г., вкл.; 134.32 лв. – застраховки за периода от 30.07.2021 г. до 28.02.2023 г., ведно със законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 17.03.2023 г. до окончателното изплащане на вземането

ОСЪЖДА „Ю. Б.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н В., ул. „О. П.“ №**, представлявано от П. Д. и Д. Ш. – изпълнителни директори и членове на Управителния съвет, действащо чрез пълномощника си адв. С. З., със съдебен адрес: гр. С., ул. „Н. Р.“ №**, партер, вход откъм ул. „С.“ да заплати на С. К. Н., ЕГН: *****, адрес: гр. П., ул. „Й. Г.“ №**, сумата от общо 800.00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение, на основание чл. 38, ал.2 от Закона за адвокатурата, от които 400.00 лева дължими за процесуално представителство в заповедното производство по ч. гр. д. №572/2023 г. по описа на РС К. и 400.00 лева – в

исковото.

Присъдената в полза на адв. С. К. Н. сума може да бъде платена по следната банкова сметка: *****.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред О. с. П. в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ЦЧ

Съдия при Районен съд – Карлово: _____